

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

MESUDE KIRIKLI VE ASİL AKÇA BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2013/7042
Karar Tarihi : 18/11/2015

Başkan : Burhan ÜSTÜN
Üyeler : Serruh KALELİ
Nuri NECİPOĞLU
Hasan Tahsin GÖKCAN
Rıdvan GÜLEÇ

Raportör Yrd. : İsmail Emrah PERDECİOĞLU

Başvurucu : 1. Mesude KIRIKLI
2. Asil AKÇA

Vekili : Av. Ozan GÜLHAN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, muvaazalı devir iddiasıyla açılan tapu iptali ve tescil davasının reddi nedeniyle hak arama hürriyetinin ve mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 10/9/2013 tarihinde Menderes 1. Asliye Hukuk Mahkemesi vasıtasıyla yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde başvurunun Komisyona sunulmasına engel teşkil edecek bir eksikliğinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm İkinci Komisyonunca 30/1/2015 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

4. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve UYAP aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ilgili olaylar özetle şöyledir:

5. Başvurucular, 1/1/2005 tarihinde Menderes Asliye Hukuk Mahkemesinde açtıkları tapu iptali ve tescil davasında M.S.nin kendisinden önce ölen kızı E.nin çocukları olduklarını, M.S.nin mal kaçırmak amacıyla İzmir ili Kesre köyünde bulunan taşınmazını bedel ödenmiş gibi göstererek düşük bedel karşılığında satış adı altında 18/12/1970 tarihinde oğlu davalı A.S.ye devir ve temlik ettiğini ancak asıl işlemin bağış olduğunu, söz konusu taşınmaz üzerinde miras paylarının bulunduğunu iddia etmişler; taşınmazdaki miras

hisselerinin tapuya tesciline ve taşınmazın üçüncü kişilerle devir ve temlikinin önlenmesi için tapu kayıtlarına şerh konulmasına karar verilmesini talep etmişlerdir.

6. Menderes Asliye Hukuk Mahkemesinin E.2005/1032 sayılı dosyasında başlayan yargılamada 24/3/2006 tarihinde uyuşmazlık konusu taşınmazda keşif yapılmıştır.

7. Keşif esnasında bilirkişiler hazır bulunmuş, ayrıca başvurucuların (davacılar) ve davalı tanıklarının beyanları alınmıştır.

8. Yapılan keşfin ardından bilirkişiler hazırladıkları raporu 20/12/2006 tarihinde Mahkemeye ibraz etmişler, tarafların rapor hakkındaki beyanları alınmış ve talepleri doğrultusunda ek bilirkişi raporlarının alınmasına karar verilmiştir.

9. Taraflar ek bilirkişi raporları hakkında beyanlarını Mahkemeye sunmuşlardır.

10. Yargılama sonunda Menderes Asliye Hukuk Mahkemesi, 12/1/2011 tarihli ve E.2005/1032, K.2011/5 sayılı kararı ile davanın reddine hükmetmiştir. Kararın gerekçesinin ilgili bölümleri şöyledir:

“...Dava konusu taşınmazda keşif yapılmış, tanıklar dinlenmiş bilirkişiler raporlarını ibraz etmişlerdir.

Bilirkişiler Ş.B. ve M.G.'nin 20/12/2006 havale tarihli raporunda sonuç olarak; dava konusu taşınmazın yerinin satış tarihinde köy olması, taşınmazın tarla vasfında olması, yapılaşmaların olmaması ve tapu satış aktilerinde genellikle taşınmazın gerçek değerleri üzerinden satış yapılmaması gibi etkenler düşünülse bile satışın gerçek değerinin çok altında yapılmış olduğu görüşünde olduklarını belirtmişlerdir.

...

Tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; dava muvazaaya dayalı tapu iptal ve tescil davasıdır. Tarafların müşterek murisi M.S. dava konusu taşınmazı sağlığında ölü davalı oğlu A.S.'ye tapuda devretmiştir. Dinlenen davalı tanıklarının beyanlarına göre muris M.S.'nin başka malvarlığı bulunmamakta herhangi bir geliri de yoktur. Davalı A.S.'nin ise dava konusu taşınmazı alabilecek ekonomik gücü bulunmaktadır hatta davalı A.S. dava konusu taşınmazlara komşu daha birçok taşınmaz satın almıştır. Muris M.S. 2 kez ameliyat olmasından dolayı paraya ihtiyacı olmuştur. Başka gelirinin olmaması sebebiyle maddi sıkıntısını dava konusu taşınmazı satarak gidermiştir. Davacı taraf ise dava konusu taşınmazın satışının muvazaalı olduğunu ispatlayamamıştır. Bu durumda Muris M. S.'nin ölü davalı A.S.'ye yaptığı tasarrufun muvazaalı olduğundan bahsetmek mümkün değildir. Açıklanan tüm bu nedenlerle ispatlanamayan davanın reddine karar vermek gerekmiş, aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

...”

11. İlk Derece Mahkemesi kararı üzerine başvurucular temyiz talebinde bulunmuş; yapılan inceleme sonucu Yargıtay 1. Hukuk Dairesi, 1/11/2011 tarihli ve E.2011/6217, K.2011/11183 sayılı ilamı ile “...Dava, muris muvazaası hukuksal nedenine dayalı tapu iptali ve tescil isteğine ilişkin olup mahkemece yapılan araştırma ve inceleme sonucunda tarafların miras bırakanının davalılara yapmış olduğu taşınmaz temliklerinin mirasçıdan mal kaçırma amaçlı ve muvazaalı olmadığı kanıtlanmak suretiyle davanın reddine karar verilmiş olmasında bir isabetsizlik yoktur. O halde davacının sair temyiz itirazları yerinde değildir. ...” gerekçesine dayanarak başvurucuların esasa ilişkin temyiz itirazlarını reddetmiş ancak kararı yargılama giderleri yönünden bozmuş, karar düzeltme istemini de 10/5/2012 tarihli ve E.2012/4280, K.2012/5551 sayılı ilamı ile reddetmiştir.

12. Bozma üzerine Menderes Asliye Hukuk Mahkemesi 26/9/2012 tarihli ve E.2012/398, K.2012/476 sayılı kararı ile bozma ilamında belirtilen doğrultuda yargılama giderleri yönünden yeniden hüküm kurmuştur.

13. İlk Derece Mahkemesinin son kararı temyiz incelemesinden geçerek Yargıtay 1. Hukuk Dairesinin 25/1/2013 tarihli ve E.2013/385, K.2013/866 sayılı ilamı ile onanmış, karar düzeltme istemi de aynı Dairenin 1/7/2013 tarihli ve E.2013/8125, K.2013/10912 sayılı ilamı ile reddedilmiştir.

14. Karar düzeltme isteminin reddine ilişkin ilam başvuru Mesude Kırıklı'ya 13/8/2013 tarihinde, başvuru Asil Akça'ya 14/8/2013 tarihinde tebliğ edilmiştir.

15. Başvurucular 10/9/2013 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuşlardır.

B. İlgili Hukuk

16. 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 706. maddesi şöyledir:

"Taşınmaz mülkiyetinin devrini amaçlayan sözleşmelerin geçerli olması, resmî şekilde düzenlenmiş bulunmalarına bağlıdır.

Ölüme bağlı tasarruflar ve mal rejimi sözleşmeleri, kendilerine özgü şekillere tâbidir."

17. 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 19. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bir sözleşmenin türünün ve içeriğinin belirlenmesinde ve yorumlanmasında, tarafların yanlışlıkla veya gerçek amaçlarını gizlemek için kullandıkları sözcüklere bakılmaksızın, gerçek ve ortak iradeleri esas alınır."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

18. Mahkemenin 18/11/2015 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvurucuların 10/9/2013 tarihli ve 2013/7042 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucuların İddiaları

19. Başvurucular, 1/1/2005 tarihinde Menderes Asliye Hukuk Mahkemesinde açtıkları tapu iptali ve tescil davasında son duruşmadan kısa bir süre önce hâkim değişikliği yapıldığını, yeni atanan hâkimin dosyaya vakıf olmadan ilk celsede taleplerini, bilirkişi raporlarını ve tanık beyanlarını yok sayarak davanın reddi yönünde karar verdiğini; alınan bilirkişi raporu ve ek raporlarda uyuşmazlık konusu taşınmazın değerinin altında bir bedelle satıldığının ortaya konulduğunu, hüküm kurulurken davalı taraf tanıklarının beyanlarından hareket edildiğini belirterek adil yargılanma ve mülkiyet haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüşler; yeniden yargılama yapılmasına hükmedilmesini, bu talepleri kabul görmez ise uyuşmazlık konusu taşınmazda hisselerine düştüğünü iddia ettikleri meblağın kendilerine ödenmesine ve yargılama sonunda ödemek zorunda kaldıkları vekâlet ücretinin iadesine karar verilmesini talep etmişlerdir.

B. Değerlendirme

20. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un geçici 1. maddesinin (8) numaralı fıkrası şöyledir:

"Mahkeme, 23/9/2012 tarihinden sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılacak bireysel başvuruları inceler."

21. Anılan Kanun hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisinin başlangıcı 23/9/2012 tarihi olup Mahkeme, ancak bu tarihten sonra kesinleşen nihai işlem ve kararlar aleyhine yapılan bireysel başvuruları inceleyebilir. Niteliği itibarıyla kamu düzenine ilişkin olan bu başvuru şartını taşımayan bireysel başvuruların incelenebilmesi mümkün değildir (*Doğan Yıldırım*, B. No: 2013/9831, 10/3/2015, § 23).

22. Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisi için kesin bir tarihin belirlenmesi ve Mahkemenin yetkisinin geriye yürür şekilde uygulanmaması hukuk güvenliği ilkesinin gereğidir (*Zafer Öztürk*, B. No: 2012/51, 25/12/2012, § 18).

23. Somut olaya konu yargılama sürecinin incelenmesi neticesinde başvuruların, Menderes Asliye Hukuk Mahkemesinin 12/1/2011 tarihli kararı üzerine temyiz talebinde bulunduğu, temyiz incelemesi sonucu Yargıtay 1. Hukuk Dairesinin 1/11/2011 tarihli ilamında "...*Dava, muris muvazaası hukuksal nedenine dayalı tapu iptali ve tescil isteğine ilişkin olup mahkemece yapılan araştırma ve inceleme sonucunda tarafların miras bırakanının davalılara yapmış olduğu taşınmaz temliklerinin mirasçıdan mal kaçırma amaçlı ve muvazaalı olmadığı kanıtlanmak suretiyle davanın reddine karar verilmiş olmasında bir isabetsizlik yoktur. O halde davacının sair temyiz itirazları yerinde değildir.*" ifadesiyle yargılama sürecinin esasına ilişkin temyiz itirazlarını reddettiği, aynı konuda yapılan karar düzeltme talebini ise 10/5/2012 tarihli ilam ile reddettiği (bkz. §§ 10, 11), anılan bozma ilamı sonrası İlk Derece Mahkemesinin yalnızca yargılama giderleri hususunda yeniden hüküm kurduğu belirlenmiştir (bkz. § 12).

24. Bu doğrultuda başvurucunun bireysel başvuruya konu ettiği şikâyetleri yönünden yargılamanın kesinleştiği tarihin, Anayasa Mahkemesinin zaman bakımından yetkisi dışında kalan, yargılamanın esasına ilişkin itirazlarına dair karar düzeltme isteminin Yargıtay 1. Hukuk Dairesince reddedildiği 10/5/2012 tarihi olduğu anlaşılmaktadır.

25. Açıklanan nedenle bireysel başvuruya konu edilen şikâyetlere ilişkin yargılama sürecinin 23/9/2012 tarihinden önce kesinleşmiş olduğu anlaşıldığından başvurunun bu kısmının diğer kabul edilebilirlik şartları yönünden incelenmeksizin *zaman bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurunun *zaman bakımından yetkisizlik* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvurucular üzerinde bırakılmasına

18/11/2015 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Burhan ÜSTÜN

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Rıdvan GÜLEÇ